

Parc Natural del Montseny

Tagamanent

Ubicació

Comarca: Vallès Oriental
Lloc/Adreça: Al Montseny.
Emplaçament Massís de la serralada pre-litoral catalana.

Coordenades:

Latitud: 41.76379
Longitud: 2.30059
UTM Est (X): 441863
UTM Nord (Y): 4623787

Classificació

Número de fitxa 08276 - 93
Àmbit: Patrimoni natural
Tipologia Zona d'interès
Estat de conservació Bo
Protecció Legal
Observacions protecció: BOP núm. 222 de 16 de setembre de 1977
Accés Fàcil
Ús actual: Social
Titularitat Pública
Titular: Diputació de Barcelona.
Autoria de la fitxa Anna M. Gómez
Data de registre de la fitxa: dc., 28/03/2001 - 02:00

Descripció

El Parc Natural del Montseny se situa a la serralada Pre-litoral catalana, de la qual n'és el massís més enlairat. Ocupa una extensió de de 30.010 ha distribuïdes entre divuit municipis que pertanyen a tres comarques (Osona, la Selva i el Vallès Oriental). Els seus límits naturals són la riera d'Arbúcies, els cursos alts de la riera Major i del riu Gurri, el Congost i la plana del Vallès.

Tres grans conjunts muntanyosos configuren el massís: la carena del turó de l'Home (1.706 m) i Les Agudes (1.703 m), el Matagalls (1.697 m) i el pla de la Calma (Puig Drau 1344 m), que, units pels colls de Sant Marçal i de Collformic respectivament, encerclen la conca alta del riu Tordera.

El nom del massís, que prové del llatí Mont Signus (mont senyal), mostra la fesomia del seu relleu.

Geològicament, el Montseny és format per dues fases orogèniques i es troba trencat per un gran nombre de falles que han originat una complexa composició de capes i materials. Així, es troben calcàries a la zona del Congost, granits a l'àrea de Gualba i pissarres al pla de la Calma. L'especial orografia del terreny, les diferències altitudinals i la distància del mar en una latitud típicament mediterrània condicionen una notable diversitat climàtica. A grans trets es pot dir que, a mida que es guanya alçada, el clima passa de ser mediterrani a muntanyós fred amb diferents estadis intermitjos i que varien segons l'orientació dels vessants.

Les diferències d'humitat i temperatura expliquen la vegetació que es desenvolupa al Montseny. Des de la mediterrània a les parts baixes (alzinars, suredes i pinedes), la de muntanya mitjana plujosa (alzinar muntanyenc i rouredes), d'ambients centreuropeus per sobre dels 1.000 m (fagedes i avetoses) i, fins i tot, d'ambients subalpins als cims (matollars i prats culminals).

La confluència d'aquests factors en un relleu abrupte, solcat de torrents i cingleres, dóna com a resultat una extraordinària varietat d'hàbitats. El seu gran valor ecològic s'evidencia amb la pervivència d'espècies com la dròsera, l'herba de Sant Segimon o la genciana groga, entre d'altres. En estreta relació amb la distribució de la vegetació, la fauna del Montseny es caracteritza també per l'existència d'espècies típiques de terres centreuropees a les zones altes del massís i per la fauna d'ambients més mediterranis a les parts baixes. La coincidència d'aquests dos grans grups en un espai relativament reduït es deu a què un gran nombre d'espècies hi troben les condicions adients per a desenvolupar-se: s'han documentat 270 espècies de vertebrats i més de 10.000 d'invertebrats.

El caràcter boscos del Montseny determina en gran manera la fauna que l'habita. A l'alzinar es troben el senglar, la guineu, la geneta o la rata cellarda entre els mamífers més coneguts; l'astor, el gaig o el pitroig entre les aus més comunes, i diversos tipus d'amfibis, rèptils i peixos. El que li confereix un caràcter més singular a la fauna però, són les espècies d'influència centreuropea, que sovint resten aïllades, com és el cas de la granota roja, el tritó pirinenc o la musaranya d'aigua. Altres espècies de distribució típicament centreuropea són la llebre, el liró, el grasset de muntanya, el pinsà borroner, el llangardaix verd o l'escurçó pirinenc.

Observacions:

La ocupació humana del Montseny ha portat a l'establiment d'unes activitats econòmiques específiques que modificaran les seves característiques.

Història

Al segle XX la muntanya comença a ser valorada com a entitat digna de les aspiracions dels afeccionats a les excursions i la natura. En una guia de l'època es parlava del Montseny com a "regió desconeguda i admirable". Al mes de març del 1909 el Centre Excursionista de Catalunya va celebrar al Matagalls el I Concurs de Esports d'Hivern. Els excursionistes crearen la Travessia del Montseny, que partint de la Vall del Congost, creuava la zona fins a Gualba, en un sol dia. Participar en aquest concurs es convertí en una competició i el rècord de 8 hores i mitja en propietat de la Secció muntanyenca del Centre Autonomista dels Dependents del Comerç, aconseguit el 1916, va ser superat el 1927 pel Centre Excursionista Barcelonès amb 4 hores i 24 minuts. Des de l'any 1977 en el sector barceloní i 1978 en el sector gironí, el massís del Montseny està legalment protegit per un pla especial d'ordenació promogut per les diputacions de Barcelona i Girona respectivament. L'any 1978 la UNESCO va incloure el Montseny dins la xarxa mundial de reserves de la biosfera del programa MAB (Home i Biosfera)

Les Diputacions de Barcelona i Girona gestionen aquest espai protegit en col·laboració amb els municipis que en formen part i amb la participació dels diferents sectors implicats.

El pla especial garanteix la preservació dels valors naturals i culturals del Montseny; l'ús públic ordenat de la muntanya, l'atenció a les demandes pedagògiques, la recerca científica i el suport al desenvolupament socioeconòmic de la zona. El principal objectiu del Servei de Parcs Naturals de la Diputació de Barcelona en la gestió d'aquest espai és, mitjançant fórmules participatives i de consens, donar compliment a aquest pla especial.

Bibliografia

DIPUTACIÓ DE BARCELONA-PARCS NATURALS (1987). Estudi sobre la propietat forestal. Barcelona. DIPUTACIÓ DE BARCELONA-PARCS NATURALS (1998). Viu el parc. El Montseny. Memòria. Barcelona. DIPUTACIÓ DE BARCELONA-PARCS NATURALS. Tagamanent. 364-X. GURRI, F. (1997). Parcs Naturals de Catalunya. Generalitat de Catalunya. Barcelona p. 133-150.

